

Naujai introdukuotų pluoštinės kanapės (*Cannabis sativa* L.) selekcinų pavyzdžių adaptyvumas ir sėjos normos poveikis produktyvumo rodikliams

Rasa Karklelienė, Danguolė Juškevičienė

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras

Kontaktinis asmuo Rasa Karklelienė, el. p. rasa.karkleliene@lammc.lt

Siekiant įvertinti įvairių sėklos normų ir genotipo įtaką pluoštinių kanapių augalų antžeminės dalies produktyvumui ir nustatyti augimo ploto įtaką augalų aukščiui ir masei, LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institute buvo atliktas tyrimas.

Tyrimo objektas, metodai ir sąlygos. 2020 m. LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institute buvo atliktas keturių selekcinų pavyzdžių (10Z, 40Z2, 5Z1821 ir 40Z2) įvairių sėklos normų (100, 30 ir 3 vnt. m⁻²) įtakos pluoštinių kanapių antžeminės dalies produktyvumo tyrimas. Kanapės pasėtos liepos 16 d. ir augintos lengvo priemolio dirvožemyje pagal Sodininkystės ir daržininkystės institute priimtą integruotą augalų auginimo technologiją.

Rezultatai ir jų aptarimas. Augalai sudygo per 12 dienų nuo sėjos, o po 5 dienų susiformavo pirmieji tikrieji lapeliai. Skirtingų selekcinų pavyzdžių kanapių augalų daigumas visuose variantuose svyravo nuo 37,8 iki 49,6 %. Rugpjūčio 15–17 d. dauguma augalų pasiekė lėto augimo, rugpjūčio pabaigoje – greito augimo tarpsnius (*paveikslas*).

lėto augimo tarpsnis

greito augimo tarpsnis

lėtėjančio augimo tarpsnis

Paveikslas. Pluoštinės kanapės įviairiais augimo tarpsniais

Tyrimo rezultatai parodė, kad skirtingų selekcinų pavyzdžių pluoštinių kanapių produktyvumas ir morfobiologiniai rodikliai priklausė nuo augalų genetinės prigimties ir sėklos normos. Įvertinus tirtų pavyzdžių produktyvumą nustatyta, kad vieno augalo masė siekė iki 1,03 kg, iš jų: antžeminės dalies masė (be šaknų) – 0,59 kg, žiedinių pumpurų šluotelių – 0,32 kg. Didžiausias kanapių produktyvumas nustatytas 3 variante, kai sėklos norma buvo 3 vnt. m⁻². Šiame variante vieno augalo vidutinė masė siekė 1,15 kg, iš jų antžeminės dalies – 0,75 kg, žiedinių pumpurų šluotelių – 0,25 kg. Pasėjus 100 ir 30 vnt. m⁻² sėklų, vieno augalo masė siekė atitinkamai 0,43 kg ir 0,51 kg, iš jų 0,32 kg ir 0,35 kg sudarė antžeminės dalies masė. 1 ir 2 variantuose augalai suformavo panašią žiedinių pumpurų šluotelių masę – 0,03 ir 0,04 kg.

Nustatyta, kad skirtingų selekcinų pavyzdžių pluoštinės kanapės genotipai gerai adaptavosi ir augo šalies klimatinėmis sąlygomis. Selekciniai pavyzdžiai 5Z1821 ir 60Z3 buvo trumpesnės vegetacijos, išsiskyrė didžiausiu produktyvumu ir gebėjimu formuoti aukščiausius augalus. Mažiausia kanapių sėklos

LAMMC mokslinė konferencija
„Agrariniai ir miškininkystės mokslai: naujausi tyrimų rezultatai ir inovatyvūs sprendimai“
2021 m. sausio 26–29 d.

norma (3 sėklų m⁻²) didino augalų produktyvumą bei stiebo skersmenį ir žiedinių pumpurų šluotelių kiekį, o augalų aukštį mažino.

Padėka. Tyrimas atliktas pagal ūkio subjekto finansuotą projektą Nr. DASTS/M 20-01.